

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 18Csp/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123425764
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Gavalierová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:6123425764.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Marianou Gavalierovou v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679 proti žalovanej A. B., nar: 25.7.1973, C. XX, D., právne zast. E. A. F., E. G. X/X, H., IČO:37 756 508 v konaní o zaplatenie 4930,96 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 4786,-- Eur s 9,25 % p.a. úrokom z omeškania od 09.09.2023 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach splatných vždy do 15. dňa v mesiaci po á 50,-- Eur až do úplného zaplatenia počnúc právoplatnosťou tohto výroku rozsudku s tým, že nezaplatením jednej splátky stáva sa splatným celý dlh.
- V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietla.
- Súd stranám nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Predmet sporu a tvrdenia žalobcu a dôkazy žalobcu
Žalobca žalobou v upomínacom konaní žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 4930,96 Eur s 9,25 % p. a. úrokom z omeškania od 09.09.2023 do zaplatenia a úrok 306,60 Eur dôvodiac, že bola uzavretá úverová zmluva dňa 26.01.2023, kde bol poskytnutý úver vo výške 5000,-- Eur a žalovaná mala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v 96 mesačných splátkach po á 96,89 Eur. V dôsledku neuhrádzania včas a riadne jednotlivých splátok žalobca pristúpil k zosplateniu úveru. Žalovaná uhradila sumu 214,-- Eur.
- V písomných vyjadreniach právny zástupca žalobcu poukázal na to, že pri skúmaní bonity žalovanej vychádzal zo správy zo Sociálnej poisťovne, z úverovej správy z registra dlžníka, z interného dokumentu o posúdení bonity. Výzva za naplatenie dlžnej sumy bola dňa 17.07.2023 a doručená dňa 21.07.2023 a výzva na splatenie celého úveru zo dňa 24.08.2023 a uložená na pošte dňa 30.08.2023. Výdavky prezentované žalovanou sú považované za fiktívne s poukazom na Nález ÚS SR sp. zn. 3ÚS/260/2021 zo dňa 26.08.2021, uznesenie Krajského súdu Prešov z 30.01.2023 sp. zn. 7CoCsp/29/2022, uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 25.01.2024 sp. zn. 3CoCsp/42/2023, rozsudok KS Prešov z 03.04.2023 sp. zn. 3CoCsp/51/2022.
- Žalobca pripojil k žalobe dôkazy: predžalobná výzva, zmluva o spotrebiteľskom úvere, bezúčelový úver a revolvingový úver, úverové podmienky, stručný prehľad práv a povinností vyplývajúcich z úverových podmienok, výzva na zaplatenie dlžnej sumy, výzva k splateniu celého úveru, výpis čerpania splátok a úhrad, interné posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, úverová správa.
- Vyjadrenie žalovanej a prostriedky procesnej obrany žalovanej:

V dôsledku vydania platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 18Úp/1707/2023 zo dňa 13.11.2023, právny zástupca v odpore poukázal na to, že žalobca zanedbal pred uzatvorením zmluvy povinnosť konať s odbornou starostlivosťou a nepreskúmal schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, nakoľko pri porovnaní príjmov a výdavkov v čase uzatvorenia zmluvy o úvere je zrejmé, že žalovanej nezostávala ani suma postačujúca na splácanie predmetného úveru, kde jej príjem v 3. štvrtroku 2022 bol v priemere 674,27 Eur a životné minimum bolo 234,42 Eur na dospelú osobu. Súčet mesačných výdavkov predstavoval sumu 486,-- Eur mesačne a mesačná splátka spotrebiteľského úveru bola 96,89 Eur a žalovaná nemohla mať k dispozícii dostatočné množstvo finančných prostriedkov na splácanie a žalovaná bola oddlžená uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 50dK/367/2020 zo dňa 21.10.2020. Zanedbanie odbornej starostlivosti veriteľa hrubým spôsobom má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

5. Právny zástupca žalovanej pripojil listinné dôkazy - výplatné pásky žalovanej, rodný list dieťaťa, výpisy z účtu ČSOB o úhradách, faktúra č. 1411162306, uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 50dK/367/2020, SIPO za obdobie 02/2023, predpis mesačných záloh z 05.05.2023, rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 03.05.2023. Právny zástupca žalovanej v písomných vyjadreniach poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 05.03.2020 vo veci C-679/18 Krajského súdu Prešov sp. zn. 22CoCsp/32/2022 zo dňa 27.10.2022, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016. Ďalej právny zástupca žalovanej poukázal na to, že žalobca nepreukázal existenciu dokladov, z ktorého by vyplývalo ako zistil číselné údaje o príjmoch a najmä výdavkoch žalovanej a či vôbec vykonával analýzu a porovnanie príjmov a výdavkov žalovanej. Žalovaná uhradila 2 splátky vo výške 97,-- Eur a to dňa 08.03.2024 a dňa 05.04.2023. Z dôvodu majetkových a osobných pomerov žalovaná žiadala o povolenie splácať v mesačných splátkach po á 20,-- Eur.

6. Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a argumentov strán:

Medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená dňa 26.01.2023 zmluva o spotrebiteľskom úvere, bezúčelový úver a revolvingový úver, kde bol poskytnutý úver vo výške 5000,-- Eur a žalovaná mala splácať mesačné splátky á 96,89 Eur, úroková sadzba bola 17,4 % a RPMN 18,9 %. Žalovaná neuhradila včas a riadne všetky splátky, uhradila sumu vo výške 214,-- Eur. Žalobca vyzval výzvou zo dňa 17.07.2023 na zaplatenie dlžnej sumy a dňa 24.08.2023 vyzval k splateniu celého úveru. Žalovaná namietala, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, nakoľko žalobca zanedbal odbornú starostlivosť.

7. Dôkazy a ich vyhodnotenie:

Súd vykonal dôkazy a to listinné dôkazy: predžalobná výzva, zmluva o spotrebiteľskom úvere, bezúčelový úver a revolvingový úver, úverové podmienky, stručný prehľad práv a povinností vyplývajúcich z úverových podmienok, výzva na zaplatenie dlžnej sumy, výzva k splateniu celého úveru, výpis čerpania splátok a úhrad, interné posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, úverová správa, výplatné pásky žalovanej, rodný list dieťaťa, výpisy z účtu ČSOB o úhradách, faktúra č. 1411162306, uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 50dK/367/2020, SIPO za obdobie 02/2023, predpis mesačných záloh z 05.05.2023, rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 03.05.2023.

8. Súd vychádzal pri hodnotení v ich vzájomnej súvislosti z listinných dôkazov, ktoré boli navrhnuté, predložené a ďalšie dôkazy strany nenavrhli a súd považoval nárok žalobcu za čiastočne dôvodný a preukázaný.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

15. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

18. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b) f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa)

22. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie

spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

23. Právne posúdenie veci:

Súd posúdil žalobu ako čiastočne dôvodnú a opodstatnenú a stotožnil sa s tvrdeniami žalobcu, že bola riadne uzavretá spotrebiteľská zmluva, kde bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 5000,-- Eur a žalovaná uhradila sumu vo výške 214,-- Eur. Súd podrobil zmluvu ex offio súdnej kontrole a dospel k záveru, že žalobca si neplnil riadne povinnosti uvedené v § 7 ods. 1 uvedeného zákona 129/2010 Z.z., teda že neskúmal bonitu žalovanej s odbornou starostlivosťou. Dôraz pri posudzovaní úverovej schopnosti klienta má byť kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho či spotrebiteľovi zostane pri vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať a je povinnosťou veriteľa získať informácie od spotrebiteľa overiť a vyhodnotiť. Túto skutočnosť mal preukázať žalobca. Žalobca nepreukázal, že pred uzavretím zmluvy vychádzal z príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov (spoločný register bankových informácií „SRBI“, nebankový register klientskych informácií „NRKI“, register údajov o spotrebiteľských úveroch „EURI“ - Európsky register informácií). Súd nemal preukázané, že žalobca postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej v súvislosti s posúdením jej bonity a riadne neverifikoval údaje o príjmoch a výdavkoch žalovanej a teda porušil svoje povinnosti uvedené v § 7 ods. 1 čoho následkom je, že úver je bez úrokov a bez poplatkov. Odborná starostlivosť predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie si veriteľ aj overí. Tieto závery vyplývajú aj z rozsudku Súdneho dvora vo veci C-449/13 zo dňa 18.12.2014, z ktorého vyplýva, že poskytovateľ úveru nesie dôkazné bremeno ohľadom posúdenia úvery schopnosti spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, pričom na informácie podané len spotrebiteľom sa môže spoliehať len vtedy, ak sú dostatočné a podložené dokladmi. Žalobca sa nepreverením príjmu žalovanej dopustil hrubého porušenia povinnosti konať s riadnou odbornou starostlivosťou, čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a súd posúdil podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka podľa ktorého i v prípadných pochybnostiach platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. platí, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi tak vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré boli žalovanej skutočne poskytnuté. Žalovaná čerpala finančné prostriedky vo výške 5000,-- Eur a uhradila sumu 214,-- Eur. (5000,-- Eur - 214,-- Eur = 4786,-- Eur) a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Keďže žalovaná neuhradila svoj dlh včas a riadne, dostala sa do omeškania a tým vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonnej výške tak, ako si uplatnil 9,25 % p. a. z priznanej sumy a od uplatnenej doby, ktorú žalovaná nenamietala a to 09.09.2023 do zaplatenia. Úroky z omeškania boli priznané len zo sumy, ktorá bola priznaná vo výroku tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti ohľadne úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

24. Na margo veci je potrebné uviesť, že žalovaná žiadala uhradiť svoj dlh v splátkach po á 20,-- Eur vzhľadom na majetkové a osobné pomery, avšak súd je toho názoru, že vzhľadom na mesačnú splátku, ktorú by mala uhrádzať a to á 96,89 Eur mesačne je takáto výška neprimeraná a zaviazal na úhradu vo výške á 50,-- Eur s poukazom aj na výšku istiny, ktorú je potrebné uhradiť s tým, že povolenie v splátkach žalovanej nemôže znevýhodniť alebo zneistiť postavenie žalovaného pri uhradení dlhu a jeho majetkové pomery nemôže to ovplyvniť a preto súd povolil splatiť dlh v mesačných splátkach po á 50,-- Eur.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257 CSP vzhľadom na osobné a majetkové pomery žalovanej a spotrebiteľský vzťah, z ktorého si uplatňuje žalobca nárok tak, že stranám nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Ak bola uložená povinnosť a povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.